

Integració a la xarxa pública o un just finançament?

Dill, 27/05/2019 per Fundació Escola...

[L'Escola Cristiana](#)

Pressió a Educació per convertir centres concertats en públics

Sindicats i associacions creuen que és la millor via per augmentar l'oferta i el departament diu que ho estudia

4 min. BARCELONA 25/05/2019 19:31

LAIA VICENS

1

Comparteix

Guarda

Enmig de la picabaralla política per les eleccions d'avui hi va haver una proposta de l'actual alcaldessa de Barcelona i candidata a la reelecció, Ada Colau, que no va passar desapercebuda a la comunitat educativa: convertir deu escoles concertades en centres públics. La idea no se l'ha

Fetes les primeres lectures dels resultats de les preinscripcions, no ha transcorregut gaire temps fins a revifar un debat ja 'habitual'. Els acostumats 'grups de pressió', autoproclamats 'veu de la comunitat educativa', no han trigat a fer ressorgir la polèmica pròpia d'aquestes èpoques: l'educació només s'entén des de l'escola pública. Ni pluralitat, ni riquesa social, ni prestació històrica, ni servei actual ni llibertat es tenen en consideració. L'escola concertada no té raó de ser. Que desaparegui.

Per centrar-nos, ens hem de situar en les dades inicials del procés de preinscripció i matrícula, que fan referència únicament a les primeres opcions manifestades per pares i mares. És una dada significativa, però no concloent. Un exemple molt destacat el tenim amb les dades d'aquest curs 2018/2019 referents al P3 a Barcelona. Les xifres reflectien que les primeres opcions de tria per a centres públics foren 6.442 alumnes, mentre que l'opció per a centres concertats fou de 6.318. La matemàtica no falla: un 50,50% als primers, un 49,50% als segons. La notícia estava servida. Grans titulars, rodes de premsa... *"Per primer cop, a Barcelona, la demanda de l'escola pública supera la de la concertada"*.

Però reajustada la demanda, respectant sempre les opcions manifestades per les famílies, la realitat és que aquest curs escolar, 6.281 nens i nenes són matriculats a centres públics, 6.488 a concertats i 196 a privats. Un 48,44% als primers, un 50,04% als segons, un 1,51% als tercers. Quina és, en conseqüència, la notícia final? Que més del 50% dels alumnes de P3 són a centres concertats, un 1,6% més que els de centres públics. La matrícula de l'escola concertada supera la de la pública. Però d'això no se n'ha redactat cap titular, ni s'ha celebrat cap roda de premsa. Cal dir que entre una dada i l'altra no van transcórrer més de dos o tres mesos. Però el discurs ja estava instal·lat. Sobre una fal·làcia, però tant se val.

Una anàlisi contextualitzada i completa no permetia titulars tan contundents. A Barcelona, aquest curs 2018/2019 quasi 100.000 alumnes cursen els estudis obligatoris i el segon cicle de l'educació infantil en centres concertats, mentre que quasi 76.000 ho fan en centres públics. Més d'un 61% de l'alumnat d'aquesta ciutat s'escolaritza al sector concertat que representem. No és cap batalla, no és cap cursa. És una realitat inqüestionable. Un centenar de milers de famílies confien en els nostres projectes, en els nostres idearis. El repte és que hi continuïn confiant. De la mateixa manera que altres famílies opten pels projectes de l'escola pública. Mostra de la pluralitat i diversitat d'opcions i legítima plasmació de la llibertat d'elecció de centre. I disculpeu que parlem només de Barcelona, però és que sembla que l'eix de la polèmica se situa en aquesta ciutat, tot i que de ben segur en altres municipis la controvèrsia és similar.

Per què expliquem aquestes xifres? Perquè hem de contextualitzar un debat pernicios i demagògic. Els resultats de la preinscripció per al proper curs a Barcelona han suposat un resultat de 6.426 sol·licituds per als centres públics enfront els 6.064 per a centres concertats. Un 51,4% per als primers, un 48,6% per als segons. Falta el reajustament final i podrà passar com el curs que ara acabem, però la controvèrsia ha tornat a renéixer, ara amb una línia argumental [preocupant](#), la de la "pressió a Educació per convertir centres concertats en públics".

És inquietant, per no dir molest, perquè el discurs el sostenen grups ja 'habituals' en aquestes situacions que 'mediàticament' semblen haver-se arroгат la representativitat de la comunitat educativa. D'una banda, la FAPAC, que afirma que el públic "és l'únic model que garanteix una educació inclusiva". O la Fundació Jaume Bofill, que en paraules del seu director accentua el lideratge del sector públic a l'hora d'aplicar nous mètodes pedagògics. O el portaveu de la USTEC, que reclama "aprofitar la davallada demogràfica per abaixar les ràtios i millorar la qualitat de la pública". O la presidenta de l'Associació Rosa Sensat, que comenta que "la solució passa per fer més escoles públiques i menys concertades, perquè mantenir i perpetuar la doble xarxa és un risc". També ens hem de referir a les [declaracions](#) de la fins ara alcaldessa de Barcelona, de transformar deu centres concertats en escoles públiques. Afirmacions totes esbiaixades i, en ocasions, mancades de certesa. Mentrestant l'Administració, per boca del Director General de Centres Públics i President del Consorci d'Educació de Barcelona, assegura que "estem explorant moltes possibilitats". Ha de ser només aquesta, la resposta d'una Administració que ho és del Servei d'Educació de Catalunya?

Amb tot, l'evidència no pot negar-se. En primer lloc, la davallada demogràfica és un fet. Per al proper curs, al conjunt del territori català hi ha una pèrdua de 1.250 alumnes de P3 en relació al curs anterior, dels quals 690 no s'han preinscrit a centres públics, i 560 no ho han fet en centres concertats. En el període 2015-2016 a 2019-2020, la pèrdua d'alumnes de P3 a Catalunya ha estat de 4.296 criatures, 2.396 en centres públics i 1.900 en centres concertats. Les repercussions d'aquesta situació han estat evidents i inevitables. Al Servei d'Educació de Catalunya ha existit una disminució d'unitats sostingudes amb fons públics. Prou que en són conscients els centres afectats. I les perspectives demogràfiques a curt termini consoliden aquesta negativa situació.

Existeix una altra evidència. La manca de matrícula en centres concertats no és només deguda al descens demogràfic. El factor econòmic és també fonamental per explicar determinades decisions dels pares davant la preinscripció. Ho hem afirmat

en diverses ocasions, perquè és una experiència viscuda de primera mà a les escoles, i així ens ho han traslladat. Pares i mares que optarien per l'escola concertada no ho fan perquè l'element econòmic constitueix un obstacle que en determina la decisió. Una situació injusta que impedeix immerescudament exercir lliurement el dret a triar escola i que directament afecta de manera negativa la viabilitat de les escoles. La nostra administració educativa ha afirmat que, si una escola tanca, el sistema es col·lapsa. Compartim aquesta afirmació perquè reconeix que hi ha alumnat que cal atendre, i que allò que explica la inviabilitat del centre es únicament la insuficiència del finançament.

Poden afegir-se altres raons de caràcter ideològic, urbanístic... Totes consistentes, sens dubte, però presidides per aquesta doble circumstància: infrafinançament de recursos i davallada demogràfica.

Ara bé, resulta com a mínim imprudent afirmar que l'escola concertada ha deixat de ser una opció, com si fos aquesta l'única explicació. És molt atrevit dir que només "la pública" garanteix l'educació inclusiva. És temerari exercir una pressió a l'Administració perquè "s'absorbeixin" escoles concertades. I tot sumat, és una profunda manca de respecte als centenars de milers de pares i mares que consideren que l'escola concertada és el lloc on els seus fills i filles rebran l'educació; a les desenes de milers de professionals que cada dia acompanyen l'alumnat en el seu procés educatiu, i als centenars d'entitats titulars que creuen que la seva opció de servei al país s'encarna en l'activitat educativa d'acord amb un ideari i un projecte propis.

Resulta assenyat i molt convenient que, com a responsables de les institucions, valorem i analitzem què està passant. Tant a casa nostra com al sector. Perquè una anàlisi local i una perspectiva general ens han d'ajudar a calibrar les decisions que s'han de prendre. Des d'una orientació comuna, amb discerniment i coneixença. Perquè és indubtable que els temps de crisi també ens afecten, i en particular algunes escoles pateixen situacions molt complicades i s'hauran de prendre decisions, en ocasions, doloroses.

A l'hora de replantejar-se el camí, hem de pensar que tots junts també som comunitat educativa. Que no només aquells que se n'autoproclamen representants són els únics interlocutors davant l'Administració. La nostra societat és plural, i amb ella, qui representem l'escola concertada som una part important.

L'Administració, els mitjans, els representants polítics i parlamentaris no han d'escoltar només unes veus esbiaixades. També la nostra, que és [notable](#) i poderosa, s'ha de deixar sentir, de manera unida, ferma i solidària. Dissortadament, la crisi ens afecta a tots. Però la solució no és tan simple com la d'absorbir escoles concertades. Qui afirma això no coneix ni la realitat social, ni ideològica ni laboral que hi ha darrera. O potser sí que n'és conscient i sap que llançar aquests missatges pot provocar dubtes o sentiment de fracàs. Potser pretenen obrir escletxes o crear una realitat tant sobreentesa com falsa. No ho poden aconseguir.

La solució no és fàcil, però no impossible. Ens venen al cap algunes actuacions. Les titularitats han de continuar amb l'esperit de servei inspirat pel seu ideari, amatents als nous vents, a les noves idees, a les noves demandes de la societat. Els professionals han de continuar desenvolupant la seva tasca amb el compromís i la capacitat que exigeix el seu ofici. L'Administració ha de creure en el Servei

d'Educació de Catalunya, en el marc de la LEC, i actuar en coherència i convenciment en el seu desplegament. Els representants polítics i parlamentaris han de saber que Catalunya és un país plural i variat, on les opcions educatives són diverses, responent als principis d'equitat educativa en un marc de llibertat. La que s'autoproclama 'comunitat educativa' ha de saber guardar el mínim respecte a maneres de fer i de concebre la societat diferents a la que ells tenen, que això és pluralitat i democràcia. I que estem disposats a consensuar procediments i solucions, quan convingui, dins del marc legal i amb profund respecte als nostres alumnes i famílies i als professionals que els acompanyen.

L'escola concertada, i dins d'ella l'escola cristiana, és ben viva i dinàmica. I ho continuarà essent. Amb les trontollades i les investides d'aquests temps de crisi, que sens dubte també ens impacta. Amb discerniment, desapassionament i coherència prendrem les decisions més adients, sense sentir-nos pressionats més que per allò a què ens devem: la pervivència rellegida de la nostra missió i valors, el servei als centenars de milers d'alumnes i de pares i mares que hi ha darrera, que hi confien, i un interès col·lectiu que hauria de situar-se per sobre de les legítimes, però a vegades insuficients, perspectives particulars.

Les proclames electoralistes, les idees extravagants i la manca de rigor -o directament, la mentida- en les expressions, que se les quedin aquells que fan de la demagògia i de l'oportunisme el seu *modus vivendi*. L'escola concertada continuarà avançant en una educació d'equitat per a tothom en un marc de llibertat, amb el referent comú de la LEC i de manera unida i solidària. No són temps fàcils, però units seguirem endavant.